

četrtnika

Četrtnika je glasilo samoorganiziranih četrtnih in krajevnih skupnosti Maribora.

kontakt: info@imz-maribor.org | 030 328 621

UVOD

POSAMEZNIK NIČESAR NE SPREMENI – ALI PAČ?

Ena od postavk delovanja IMZ je, da smo kot posamezniki nemočni proti velikim sistemom. Zato se moramo organizirati in nastopiti kot kolektiv. Skupaj smo močni, kot posamezniki pa pademo, ne glede na naše sposobnosti. Iz te premise izhaja tudi naše prepričanje, da je povsem vseeno, kdo je na oblasti – nihče še ni sistema spremenil 'od znotraj', saj gre za dobro izdelane in domišljene mehanizme oblasti, ki so odporni na muhe posameznika. Zaradi tega IMZ še nikoli ni in nikoli ne bo podprl katerega koli županskega kandidata ali stranke nasploh.

Vendarle pa ne gre zanikati individualne sposobnosti. Vsem nam je jasno, da so okrog nas ljudje, ki so enostavno izjemni. Pametnejši, bolj načitani, bolj delavni, močnejši, hitrejši. Vendar nikoli naenkrat – Noam Chomsky se v smučarskih skokih težko meri s Petrom Prevcem, slednji pa najverjetneje nima tolikšne sposobnosti umevanja socioekonomske analize kot prvi. In v tem je prednost kolektiva, saj tistim, ki so na nekem področju šibkejši, pomaga, izjemne posameznike pa krepi. Seveda le, če gre za sistem enakopravnih, v nasprotnem pride do negativnih učinkov – bodisi skupina omejuje izjemne posameznike bodisi izjemni posamezniki prosperirajo na račun ostalih.

To razmišljanje želim ilustrirati z dvema povsem praktičnima primeroma. Na eni strani vzemimo Andreja Fištravca, župana manjšega srednjeevropskega mesta, ki se je na oblast povzpел preko množičnega protesta proti svojemu predhodniku.

Fištravec se je odločil za tehokratsko upravljanje z mestom, njegov osnovni cilj pa je ostati na oblasti. Na drugi strani pa vzemimo župana Marinaleda, o kateri smo pisali pol meseca nazaj. Juan Manuel Sánchez Gordillo je župan tega mesteca že od leta 1979, vendar njegov cilj ni tehokratsko upravljanje, ne ostati na oblasti, ampak zadovoljevati potrebe lastnega prebivalstva. Temeljna razlika med njima je v tem, da prvi ukazuje in vsiljuje svojo vizijo, drugi pa posluša in omogoča vizijo kolektiva.

Marinaleda - odločitve se sprejemajo na sestankih prebivalcev.

Kot smo že pisali, Marinaleda odloča na četrtnih in mestnih zborih, mestna uprava pa njihove odločitve upošteva in uresniči.

V Mariboru imamo župana, ki je izjavil, da je zanj pilotni projekt parti-cipatornega proračuna zaključen in ne daje nobenih znakov, da bi pomagal pri uresničevanju projektov, ki so jih za svojo četrt izglasovali krajan. Še več – po zagotovilih o ustreznem financiranju danes ni več jasno, če bodo obljubljena sredstva sploh na voljo. Nadalje Fištravec zagovarja znane neonacistične simbole. Ko so nekateri Viole razvili le zastavo s keltskim križem, mednarodnim simbolom neonacističnega gibanja, ki je zamenjal pogosto prepovedani kljukasti križ, se je Fištravec pošalil, da pri nas pa menda križa še ne preganjamo. S skrajno neokusno populistično potezo se je županek zagotovo želel prikupiti navijačem, ne glede na vsebino.

Vendar pa tudi Gordillo ni vzvišen nad populističnimi potezami. Ko je mestu zaradi ekonomske krize grozila lakota, je osebno vodil roparske pohode na supermarket v Seville in Cadizu. Tam je s tovariši iz sindikata delavcev Andaluzije na tovornjake naložil riž, moko, sladkor, testenine, mleko in olje, to hrano pa predal bankam hrane, ki so jo razdelile pomoči potrebnim. Gordilla zaradi te akcije sicer niso sodno preganjali, saj ima kot župan imuniteto, poleg tega pa ni osebno odnašal stvari, ampak le organiziral nalaganje na tovornjake in razdeljevanje hrane. Kljub temu je župan Marinaleda povedal, da se z

veseljem odreče imuniteti za to akcijo, saj bi zaporna kazen še povečala njen učinek. No, leta 2013 je šel v zapor, ko je pomagal pri zasedbi zemljišča španske vojske, ki jo je želel podariti siromašnim kmetom. Tačas se je Fištravec v Zorra, španskega Robina Hooda, preoblačil le za pusta. Ta praznik je v družini Fištravec očitno pomenljiv, saj je na letošnjem gospa Fištravec plesala z maškaro, oblečeno v uniformo nacističnega oficirja.

Oba župana prisegata tudi na videz. Fištravec pod svojim znamenitim klobukom skriva sedem vstajniških idej. Za njihovo realizacijo se je zavezal ob izvolitvi, vendar so ostale tam, kjer so bile – pod klobukom. Tudi Gordillo vedno nosi modni dekor – palestinsko ruto. Povedal je, da jo bo z veseljem snel takoj, ko bodo Palestinci dobili svojo državo.

Nauk te pripovedi ni v tem, da je Gordillo dober, Fištravec pa slab župan. Nauk zgodbe je moč kolektiva. Posameznik prav res spremeni bore malo. Marinaledo bi lahko vodil kdor koli in mestece bi še vedno prosperiralo, če bi ta posameznik ali posameznica upoštevala voljo prebivalstva. In prav tako lahko v Mariboru klobuk nosi kdor koli in ne bo storil nič pametnega, dokler ne bo opravljal svojega dela. In to delo ni tiščanje denarja v žepu svojih prijateljev ali kupovanje poceni političnih točk preko koketiranja s fašizmom. To delo je zadovoljevanje potreb občanov. In to je možno le s poslušom in vključevanjem, ne pa z odredbami in distanco.

Gregor Stamejčič - Grizli

VABLJENI NA ZBORE V PRIHODNIH TEDNIH:

SČS Magdalena	torek, 22. 3., 18.00	MISC INFOPEKA, Ob železnici 16
SČS Radvanje	torek, 22. 3., 18.00	MČ Radvanje, Lackova 43
SKS Kamnica	sreda, 23. 3., 18.00	KS Kamnica, Vrbanska 97
SČS Tabor	sreda, 23. 3., 18.00	MČ Tabor, Metelkova 63
SČS Center in Ivan Cankar	četrtek, 24. 3., 18.00	Zveza prijateljev mladine, Razlagova 16
SČS Pobrežje	sreda, 30. 3., 18.00	MČ Pobrežje, Kosovelova 11
SČS Nova vas	četrtek, 31. 3., 18.00	MČ Nova vas, Radvanjska 65
SČS Studenci	četrtek, 31. 3., 18.00	MČ Studenci, Erjavčeva 43
SČS Koroška vrata	četrtek, 7. 4., 18.00	MČ Koroška vrata, Vrbanska 10

Zbori ta teden: SČS Pobrežje in SKS Pekre: 16. 3.; SČS Nova vas in SČS Studenci: 17. 3.

SESTANKI MODERATORJEV: vsak ponedeljek ob 18.00 v Tkalki. Pridružite se!

POROČILO O DELU V SAMOORGANIZIRANIH ČETRTHNIH IN KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

SČS POBREŽJE, 2. 3. 2016

Bo čas, da politiki obnovijo znanje dajanja javnih Na minulem zboru SČS Pobrežje so udeleženci razpravljali o prometu in prometni varnosti, o prihajajočem mestnem zboru ter prislunhili izkušnjam iz islandskega Reykjavika. Promet je problematika, ki so jo udeleženci že predlagali kot temo za mestni zbor. S prometom na Pobrežju se ukvarjajo večino časa in kljub temu, da na ostalih zborih morda ni tako, so prepričani, da so prometna infrastruktura in njeno vzdrževanje, pa rešitve v prometu, varnost in vedenje udeležencev ter prometna strategija mesta problemi, ki povezujejo vse mariborske skupnosti. Ko bo jeseni spet čas za začetek šole, bodo pri varovanju otrok na poti pomagali kot prostovoljci. A dokončna odločitev o tej ideji bo padla takrat, ko se oglasijo iz Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in skupaj dorečejo načrt. Kako veliko lažje bi bilo dogovarjanje in izvajanje določenih za skupnost pomembnih del, če bi kot v islandskem glavnem mestu Reykjaviku na zemljo ne bilo moč pridobiti lastniške pravice, so si takoj znali predstavljati udeleženci zbora in ugotovili, da bi bil vsaj njim dragi Stražun v veliko boljšem stanju in pravilno izkoriščen za namene zdravja, športa in rekreacije kot je sedaj, ko si ga lasti 23 različnih lastnikov.

SKS PEKRE, 2. 3. 2016

Tokrat smo zatajili v obveščanju, čemur gre pripisati slabo udeležbo zbora SKS Pekre. Novih tem nismo odpirali, le nekoliko razočarani ugotavljali, da se niso odzvali na naše vabilo niti v Turističnem društvu niti v Svetu KS Pekre. Udeleženec je ugotavljal, da se Svet sicer opazno trudi kaj postoriti v kraju, ne more pa preseči hierarhičnega razmišljanja. Še vedno se ga da odpraviti z obljubami pristojnih na občini, čeprav ti istočasno, ko si z izgovori kupujejo čas in ga z eno roko trepljajo po rami, v drugi držijo figo. Ostaja upanje, da bodo slej ko prej dojeli, da lahko resnično podporo iščejo le med krajanjani.

SČS NOVA VAS, 3. 3. 2016

Že tri leta je od tega, ko je v Novi vasi potekal prvi samoorganiziran zbor. V četrtek, 3. 3. so se zbrali že šestdesetič. Marsikaj so že dosegli, za marsikaj pa si bo še potrebno vzeti čas. Ogromno so se naučili, si nabrali veliko izkušenj, s pomočjo katerih vedno uspešneje delujejo. Zbor je potekal kot večina do sedaj. Udeleženke in udeleženci so razpravljali o točkah dnevnega reda, na koncu pa so si vzeli še nekaj časa za praznovanje s torto, kot se za takšno obletnico spodobi.

Pogovarjali so se o prihajajoči akciji, s katero bodo opozorili na posekana in nikoli nadomeščena drevesa, pa tudi na tista ogrožena. Govora je bilo tudi o potrebi celostnega prometnega načrta Nove vasi 2, kjer so določila precej nedefinirana in se v zadnjem času skuša zadeve urejati z eksperimentalnimi prometnimi režimi, ki pa niso narejeni tako, da ustrezajo vsem tam živečim. Nekaj časa so namenili tudi Medobčinski redarski službi in se zedinili, da ponovno zahtevajo konkreten plan dela, iz katerega bo razvidna njihova prisotnost v različnih četrtih. Govorili so tudi o Odloku o javnem redu in miru, ki je glavna tema, ki bi jo želeli z ostalimi Mariborčankami in Mariborčani predebatirati na mestnem zboru, saj prav v njem vidijo

rešitev za mnoge probleme, ki so jih v preteklosti že naslavljali, a jih zaradi pomanjkanja oprijemljivih aktov in sankcij ni bilo mogoče odpraviti.

ŠČS STUDENCI, 3. 3. 2016

Na preteklem zboru na Studencih so se udeleženci pogovarjali o napredku, ki so ga dosegli v preteklih dveh tednih. Seznanili so se z aktivnostmi, ki jih načrtuje SSVUJD. Ta namreč pripravlja pritisk na javno podjetje Mariborski vodovod, ki je sprožilo tožbo proti koordinatorju SSVUJD-a. Studenčani želijo aktivno sodelovati tudi v novo ustanovljeni Mestni delovni skupini za promet. Podprli so tudi prizadevanja civilne iniciative Prijazno okolje. V iniciativi si Studenčani – prebivalci Limbuške ceste – prizadevajo za izbris urbanističnega koridorja (rezervata) na severni strani Limbuške ceste. Dogovorili so se tudi, da bodo do naslednjega zbora razmislili, o katerih temah bi želeli s someščani razpravljati na mestnem zboru.

ŠČS RADVANJE, 8. 3. 2016

Sestanek se je začel z dobro voljo. Delovne skupine za čisti zrak in promet so poročale o napredku v prizadevanjih, posebno pohvalo so poželi udeleženci zbora, ki so nastopili v radijski oddaji na Radiu Maribor in odlično predstavili MČ Radvanje. Hitro pa se je tema obrnila h glavni temi tokratnega zbora, namreč participatornemu proračunu in deljenju informacij, ki so jih pridobili nekateri člani IMZ pri obisku občine Reykjavik, kjer izvajajo participatorni proračun, ki je bil tudi zgled za pilotni projekt, ki se je lansko leto izvedel v MČ Radvanje. Začelo se je pozitivno, saj se je predvajal izobraževalni video o PP, v katerem je nastopila tudi udeleženka zbora. Kar hitro pa se je dobra volja spremenila v slabo voljo, kajti poročilo iz Reykjavika je izpostavilo ključne razlike med izvajanjem v Reykjaviku in Mariboru. Medtem ko ima PP v prestolnici Islandije zelo močno podporo vseh županov in svetnikov, ki budno skrbijo, da se izvede prav vsak projekt, ki so ga občani izglasovali, se v Mariboru ne da izvedeti niti, kaj se glede PP dogaja. Medtem ko imajo strokovne službe težave obdelati in pripraviti 22 glasovalnih predlogov, jih Reykjavíške strokovne službe vsako leto obdelajo več kot 700 in pri tem nimajo nobenih težav. Ko je udeleženec poročal o nedavnem sestanku s

podžupanom in povedal, da je podžupan glede PP okolišil in poskušal nakazati, da verjetno ne bodo mogli izvesti vseh izglasovanih projektov, je temperatura narasla in zbor je sprejel sklep, da če do naslednjega sestanka ne bo na voljo konkretnih informacij glede PP, izvedejo akcijo, s katero opozorijo na požrte obljube župana.

ŠČS MAGDALENA, 8. 3. 2016

Že pred časom so udeleženci zbora ŠČS Magdalena ugotavljali, da še vedno večina prebivalcev ni poučena o pravilnem ločevanju odpadkov. Da se tudi izobraževanju o tej temi posveča premalo pozornosti. Sklenili so, da zato enega od zborov namenijo prav temu. Na naslednji zbor, ki bo v torek, 22. 3., so zato povabili JP Snaga, da jih поблиže seznaní, kako ločujemo odpadke in kaj se z njimi po zbiranju dogaja. V razpravi na tokratnem zboru so pripravili vprašanja, na katera pričakujejo odgovore. Tako bo poudarek predstavitve ne le pravilno ločevanje, pač pa tudi učinki, ki jih ima ločevanje na okolje. Pričakujejo, da bodo dobili odgovore tudi na to, ali lahko učinkovita obravnava odpadkov, od ločevanja, predelave in ponovne uporabe, posamezniku ali gospodinjstvu tudi prihrani kak evro v družinskem proračunu.

Ob tem se je zbor lotil tudi razprave o temah, ki so jih predlagali za mestni zbor. Strinjali so se, da je Odlok o javnem redu in miru, ki ga Maribor nima, vsebina, ki je skupna vsem in so prepričani, da bo razprava dala zaključke za učinkovitejši pritisk na »odločevalce«, da se odlok sprejme. Za temo prometa, kljub temu da je skupna vsem ŠČKS, je

bila ugotovitev zbora, da je bolje, da jo obravnava mestna delovna skupina za promet, kot njihov predlog pa ostaja skrb za javne zelene površine. S problemom se ubadajo že dolgo v vsaj petih SČS, zbranih je veliko podatkov o slabem ali nikakršnem vzdrževanju, zato želijo, da v skupni razpravi na mestnem zboru poiščejo učinkovitejšo rešitev za stopnjevanje pritiska.

SKS KAMNICA, 9. 3. 2016

Na sredinem zboru SČS Kamnica so najprej ugotovili, da se na KS Kamnica do pobude o čistilni akciji pohodniški poti še niso opredelili, zato bo na odgovor treba še počakati. Na poziv za boljše vzdrževanje ceste na Medič iz Urada za komunalo, promet in prostor odgovarjajo, da to nameravajo storiti, kar pa bo mogoče, ko bo sprejet proračun. Ker so se dela v okviru projekta izgradnje kanalizacije v Kamniški grabi začela, tamkaj živeči krajani pa nimajo informacij o tem, kdaj bodo tamkajšnjo cesto morali zapreti in kje bo potekal obvoz, so vprašanja oblikovali v dopis in ga naslovili na izvajalca del – Nigrad, d. d.

Nespoštovanje do narave in živali, pa neodgovoren odnos do javnega dobrega, ki ga zaznavajo v Kamnici predvsem ob organiziranih pohodniških dogodkih, vidijo kot problematiko, ki jo zagotovo poznajo vse skupnosti mariborske občine, zato predlagajo uvrstitev navodil, pravil in hkrati sankcij v Odlok o javnem redu in miru kot vsebino za razpravo na prihajajočem mestnem zboru.

SČS CENTER IN IVAN CANKAR, 10. 3. 2016

Na prejšnjem skoraj spomladanskem zboru v prostorih ŽPM so se udeleženke in udeleženci obvestili in aktualizirali o poteku dejavnosti

delovnih skupin. Predstavljeni so bili prihodnji načrti SSVUJD glede tožbe in njihova medijska prisotnost. Na podlagi tega so se odločili, da pridejo podpret koordinatorja na sojenju, ki bo 24. marca, da bo skozi večje število prisotnih tudi večja medijska odzivnost. DS za mestni park je poročala o počasnih in »šlampastih« premikih glede obnove poti na Piramido in obrezovanja dreves, ki z rastjo na cesto ovirajo promet. Čisto na sveže je zbor dobil informacije o aktivnostih na mestni delovni skupini za promet, ki se ukvarja predvsem z zahodno in južno obvoznico. Cesto proletarskih brigad in hrupom ter ravno hrupa na ostalih glavnih prometnicah, ki je venomer previsoka. Zbor je izpostavil pomisleke glede trasiranja in biodinamičnega kmetovanja, ki bi zaradi napačne trase lahko trpelo in s tem povzročilo škodo tamkajšnjim kmetovalcem. Nazadnje se je zbor pogovoril še o temah, ki bi jih lahko predlagali za obravnavo na mestnem zboru. Zbor CIC je predlagal problematiko biviše stavbe UGM in predvideno vzpostavitev urgentnega klicnega centra v stavbi, saj se to tiče vseh prebivalk in prebivalcev Maribora.

SČS KOROŠKA VRATA, 10. 3. 2016

Udeleženke in udeleženci SČS Koroška vrata so do sedaj našteali okrog 75 manjkajočih in približno 40 ogroženih dreves, vendar še niso končali. Poskušali bodo priskrbeti tudi material za table za akcijo Pogrešano drevo. Na zboru so sprejeli sklep, da se problematika mestnega redarstva obravnava na mestnem zboru, ki je že dlje časa osrednja tema na zborih. S temo želijo udeleženci opozoriti na delovanje mestne redarske službe in njen nadzor. Prav tako se je ponovno odprla razprava o problematičnem podjetju na Kosarjevi ulici, ki s svojim delovanjem onesnažuje in povzroča hrup na ulici. Udeleženca so spodbudili, da pofotografira stanje, pripravi dokumentacijo (že objavljene članke v medijih o nepravilnostih delovanja podjetja), nato pa se oblikuje delovna skupina, ki se bo lotila reševanja problematike.

Na zboru so sprejeli tudi pobudo za ureditev krožišča (Strma-Koroška, Prežihova-Koroška), ki je bila podana na portalu Izboljšajmo Maribor. Smisel krožišč naj bi bil umirjanje prometa. Pobuda se bo poslala tudi na Urad za komunalo, promet in prostor ter na mestno četrt Koroška vrata. 🌱

POZIV IMZ ŽUPANU ZA TRANSPARENTNOST PRI IZVAJANJU PARTICIPATORNEGA PRORAČUNA

V Iniciativi mestni zbor smo zaskrbljeni, kako se vedno bolj kaže, da nameravate, župan Fištravec, prelomiti dano obljubo glede participatornega proračuna. Za to javno pismo smo se odločili, ker ste se na MOM glede participatornega proračuna zavili v molk, zaskrbljujočih neuradnih informacij, ki uhajajo na raznih sestankih predstavnikov MOM z občani, v dopisih svetom mestnih četrti, pa je zmeraj več. Prav tako zaskrbljujoče je dejstvo, da se delovna skupina MOM za izvedbo participatornega proračuna že skoraj štiri mesece ni sestala, čeprav bi morala biti ta trenutek polno zaposlena s pripravami za širitev participatornega proračuna na 6 četrti in krajevnih skupnosti naše občine.

Da obnovimo. 22. 9. 2015 ste, župan Fištravec, na tiskovni konferenci, s katero je MOM kot prva občina v Sloveniji lansirala pilotni projekt participatornega proračuna v MČ Radvanje, obljubili, da bodo v proračun za naslednje leto umeščeni projekti v skupnem znesku 100.000 EUR – projekti, ki jih bodo najprej predlagali in nato iz nabora predlogov izglasovali občanke in občani, stanujoči v MČ Radvanje. Dodali ste še obljubo, da se, če je v pilotnem projektu v fazi glasovanja dosežen zahtevani kvorum udeležbe na glasovanju, v letu 2016 participatorni proračun izvede v šestih mestnih četrtih in krajevnih skupnosti s ciljem, da se v letu 2017 ta mehanizem razširi na celotno MOM.

Kot je znano, je pilotni projekt participatornega proračuna v MČ Radvanje odlično uspel. Daleč preseženi so bili vsi zastavljeni cilji, tako v številu podanih predlogov, v angažmaju prebivalk in prebivalcev, v njihovi udeležbi na glasovanju. Posebej pa gre izpostaviti še izjemno razveseljivo in pomembno dejstvo – skupnostno naravnost izglasovanih projektov.

Župan Fištravec, takoj po izvedenem glasovanju ste javno potrdili rezultat pilotnega projekta v Radvanju, v katerem je bilo za izvedbo izglasovanih 14 projektov v skupni vrednosti 96.000 EUR in napovedali, da bo rezultat upoštevan pri pripravi

proračuna. Prav tako je željo po uvedbi participatornega proračuna izrazilo tudi 11 drugih mestnih četrti in krajevnih skupnosti, ki so jih vaše službe konec lanskega leta z namenom izvajanja participatornega proračuna v letu 2016 pozvale, da se do slednjega opredelijo.

Participatorni proračun ste umestili v številne dokumente občine, ga izpostavili kot enega izmed stebrov družbenega razvoja, kot primer dobre prakse je bil predstavljen v tujini. Kazalo je, da participatorni proračun, to v svetu najbolj napredno obliko demokratičnega upravljanja, v Mariboru čaka res svetla prihodnost.

Kot rečeno, neuradne informacije sedaj to zavezo postavljajo pod vprašaj. Iz medijev lahko celo razberemo, da projekt imate za uspešno zaključen. Kako le? Je 14 izglasovanih projektov že izpeljanih? Ni potrebno posebej poudarjati, da bi bilo neupoštevanje ali selektivno upoštevanje z glasovanjem izkazane volje prebivalk in prebivalcev MČ Radvanje popolna izdaja zaupanja ljudi. Kot župan ste oseba, ki pripravlja predlog proračuna, tega pa nato potrjuje ali z amandmaji spreminja Mestni svet. Ni odveč znova poudariti, da za izvedbo projektov občina ne potrebuje nobenih dodatnih sredstev, saj gre za sredstva, ki bi jih občina v vsakem primeru porabila za investicije v skupnosti, le da lahko v participatornem proračunu o delu teh sredstev odločajo občanke in občani sami. **Od vas pričakujemo, da se vsi izglasovani projekti, kot je bilo obljubljeno, tudi primerno umestijo v proračun, ki bo obravnavan v prvem branju. Če bo mestni svet menil, da je z glasovanjem izkazana volja občanov nekaj, kar se lahko kar tako zavrže, potem naj svetniki v ta namen vložijo amandma, občanke in občani pa bomo vsaj jasno vedeli, kdo se poživlža na našo voljo. Če pa, župan Fištravec, niste pripravljeni vseh izglasovanih projektov v prvo branje niti umestiti, potem je neizogiben zaključek, da ste oseba, ki se poživlža na voljo občank in občanov, vi sami.** ♻️